

עמ"י 21848/10/14 - ר ל - עצורה נגד משטרת ישראל - תחנת אילת

בית המשפט המחוזי בבאר שבע
עמ"י 21848-10-14 מדינת ישראל נ' ל (עציר)
בפני כב' השופטת נחמה נצר
העוררת
נגד
המשיבה
ר ל - עצורה
משטרת ישראל - תחנת אילת
20 אוקטובר 2014

נוכחים:

בהעדר העוררת

ב"כ העוררת עוה"ד בני גריקו

ב"כ המשיבה - פקד צפניה כרבי

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

ביום 17.10.14 הוגש ערר על החלטה של בית משפט השלום באילת, אשר ניתנה ביום 15.10.14 ואשר במסגרתה, הורה בית משפט קמא על המשך מעצרה של העוררת כאשר בד בבד נקבע כי יש לאפשר המשך אשפוזה של העוררת בתנאי מעצר בבית החולים הפסיכיאטרי בבאר-שבע לצורך השלמת ההסתכלות והערכה של העוררת.

בית משפט זה נדרש לראשונה לדין בערר ביום אתמול, אלא שהעוררת לא הובאה לדין ובית משפט סבר כי לא נכון לקיים את הדין שלא במעמד העוררת. על כן, נדחה הדין בפני להיום.

העוררת לא הובאה לדין, זאת חרף ניסיון שוטרי יחידת נחשון להביאה מהמרכז לבריאות הנפש.

על פי עדכון טלפוני במרכז לבריאות הנפש, נמסר כי מצבה הבריאותי של העוררת אינו מאפשר הוצאתה מהמרכז והבאתה לבית המשפט.

להשלמת התמונה בעניין זה, אבקש לציין כי אמש הוגשה לבית משפט השלום באילת בקשה מטעם המרכז לבריאות הנפש, בחתימת ד"ר נמץ, שהוא מנהל המחלקה ואשר על פי תוכנה, מבקש המרכז לבריאות הנפש להוסיף ולהאריך את צו ההסתכלות בעניינה של העוררת למשך 10 ימים נוספים ועד ליום 29.10.14 ובכך לאפשר השלמת תהליך האבחון וגיבוש עמדת הפסיכיאטר.

יצוין כי בית משפט קמא, בפניו באה בקשה זו, הורה כי ההודעה תועבר לידיעת המותב הדין בערר וכן הורה לב"כ הצדדים ליתן תגובתם.

באשר לערר - נדמה כי ראוי להעמיד דברים על מכונם, בפרט עת המדובר בעוררת אשר מלכתחילה בעניינה הוגשה בקשה להאריך מעצר ימים שבו היא היתה שרויה.

ייאמר כי ביום 29.9.14 נעצרה העוררת לראשונה בגין חשד לביצוע איומים כלפי אמה.

ממעצרה היא שוחררה ביום 7.10.14 אלא שכבר למחרת היום, היא נעצרה פעם נוספת, כאשר הפעם החשד בגינו נעצרה הוא השמעה דברי איום כלפי עובדת סוציאלית.

בהחלטה מיום 8.10.14, הורה בית משפט קמא, בהסכמת בא כח העוררת על מתן צו הסתכלות בעניינה. לצורך כך הורה בית משפט כי העוררת תובא בפני הפסיכיאטר המחוזי וכך ארע.

בהמשך הדברים, עתרה המשיבה להארכת מעצר נוספת של העוררת במסגרת בקשה שנדונה ביום 15.10.14. כאמור, בדיון שהתקיים בבית משפט קמא, ציין נציג המשיבה כי העוררת נלקחה לבדיקה וכי נכון לאותה עת, קיימת דרישה של הפסיכיאטר המחוזי להוסיף ולהחזיק את העוררת בתנאי אשפוז לצורך השלמת האבחון.

בדיון התנגד בא כח העוררת (עו"ד פורת) להמשך מעצרה של העוררת, אם כי לא היתה התנגדות מצידו להשלמת הליך האבחון, אלא שלדעתו, על בית משפט לקבוע תחילה כי מתקיימת עילת מעצר ורק לאחר מכן לבחון האפשרות להוסיף ולהורות כי האבחון הפסיכיאטרי ייעשה בתנאי מעצר על פי הקבוע בסעיף 16 לחוק לטיפול בחולי נפש.

בית משפט קמא סבר כי אין דעתו כדעת בא כח העוררת וכי להשקפתו הצורך באבחון של העוררת הוא בגדר פעולת חקירה ולכן על כן ניתן ואפשר להוסיף ולהורות על המשך מעצרה של העוררת.

פסק הדין המנחה בסוגיה זו הינו בש"פ 509/12 מדינת ישראל נ. פלוני (נבו - 17.4.12). באותו הליך, ערך השופט עמית תרשים זרימה מפורט וממוקד בעניינם של עצורים שבעניינם עולה אפשרות להיותם לוקים בתסמונת נפשית

העשויה להשפיע על כשירותם לעמוד לדין ועל מידת אחריותם בפלילים.

באשר לממשק הקיים בין דיני המעצרים לבין החוק לטיפול בחולי נפש, מציין בית המשפט העליון כי יש להבחין בין שלושה מצבים עיקריים - האחד - עניינו של חשוד לפני הגשת כתב אישום, האחר - עצור שבית משפט הורה על מעצרו ובנוסף, עניינו של נאשם בהליך עיקרי שאינו עניין לערר זה.

באשר לחשוד שמצוי בהליכי חקירה אך לא נמצא כי יש לעוצרו, חלה ההוראה הקבועה בסעיף 17 לחוק לטיפול בחולה נפש, כאשר בית המשפט העליון מדגיש כי מדובר על בדיקה פסיכיאטרית שלא בתנאי אשפוז.

באשר לעצורים, נדמה כי הוראת סעיף 16 לחוק לטיפול בחולי נפש, אינה מותירה מקום לספק, כי מדובר במי שבית משפט ציווה על מעצרו.

בענייננו יש לחשוש כי החלטת המעצר הנוספת, מושא הערעור בעניינה של העוררת לא ניתנה אלא כדי לאפשר את המשך הליך ההסתכלות לגביה. אלא שכפי האמור בסעיף 16 לחוק לטיפול בחולי נפש, על בית המשפט לקבוע תחילה כי מתקיימת עילה ויסוד להורות על מעצרו של אדם כתנאי בלעדיו אין. כאשר אם מצא כי שהייתו של העצור בבית המעצר אינה הולמת את מצבו הנפשי, הוא רשאי להורות כי המעצר יהיה בבית חולים או באגף פסיכיאטרי של בית הסוהר, כל זאת בכפוף לקבלת חוות דעת פסיכיאטרית בהתאם למתווה הקבוע בסעיף 16(ב) לחוק בטיפול בחולי נפש.

בבש"פ 92-00 פלוני נ. מדינת ישראל, פד"י נד(4), 240, מדגיש השופט חשין כי הוראת סעיף 16 אין בה כדי ליצור סמכות מעצר לצורך בדיקת מצבו הנפשי של חשוד, שכן תנאי לאשפוז לפי סעיף 16 לחוק לטיפול בחולי נפש, הינו כי בית משפט מצא תחילה כי יש מקום להורות על מעצרו על פי התנאים והעילות הקבועים בחוק המעצרים.

בחנתי את החלטת בית משפט קמא, ולא מצאתי בהנמקתו כי אכן סבר גם ביום 15.10.14, כי בקשת המעצר הנוספת מקיימת, מגלה ומבססת עילת מעצר וכל שכן, שאין לומר כי עלה בידי המשיבה כאן, להצביע על פעולות חקירה המצריכות המשך מעצר.

בנסיבות אלו, נראה כי בית משפט קמא יתכן וכרך את המשך המעצר עם הצורך בהמשך הסתכלות, וכריכה זו אינה מקיימת אחר תנאי הסף הקבועים בסעיף 16 לחוק בטיפול בחולי נפש.

אשר על כן, ומהטעמים אותם מניתי לעיל, סברתי כי נכון יהיה לקבל הערר במובן זה שאין להורות על המשך מעצרה של העוררת אך לצורך השלמת תהליך האבחון וההסתכלות.

ככל שעד מחר, 21.10.14 עד השעה 12:00 לא תבוא בפני בית משפט קמא בקשה בעניינה של העוררת בין אם לשחרורה בתנאים ובין אם להמשך מעצרה, וככל שלא יצוינו פעולות חקירה שבגינן ניתן ואפשר להמשיך ולהחזיק את

העוררת במעצר, לא ניתן יהיה להוסיף ולהחזיק את העוררת במעצר.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מסמכותו של בית המשפט להורות על השלמת הליך ההסתכלות בנוגע לעוררת אם כי אין הכרח כי הליך זה ייעשה בתנאי מעצר דווקא.

לעת הזו, ועד לתום התקופה שקבעתי, 21.10.14 עד השעה 12:00, אשפוזה של העוררת ימשיך להיות בתנאי מעצר אך כאמור בלא החלטה מפורשת בעניין זה ניתן יהיה להשלים ההליך האבחון וההסתכלות מבלי שהעוררת תוחזק במעצר לצורך כך.

עותק ההחלטה יישלח על ידי המזכירות גם למרכז לבריאות הנפש וכן לשב"ס.

באשר לבקשת המרכז לבריאות הנפש להאריך את צו ההסתכלות לעוד 10 ימים - הרי שבהתאם לסמכות הנתונה בחוק לטיפול בחולי נפש, הנני נעתרת לבקשת המרכז לבריאות הנפש, ומורה כי צו ההסתכלות בעניינה של העוררת יוארך עד ליום 29.10.14.

יודגש כי הארכתו של צו ההסתכלות אין משמעותה כי לצורך כך העוררת תוחזק במעצר דווקא.

ניתנה והודעה היום כ"ו תשרי תשע"ה, 20/10/2014 במעמד הנוכחים.

נחמה נצר , שופטת